

GOVOR MARŠALA TITA

na velikem predvolivnem zborovanju v Splitu

Na predvolivnem zborovanju v Splitu je imel tovariš Tito naslednji govor:

Tovariši in tovarišice!

Dovolite mi predvsem, da vas najtopleje pozdravim. — Prišel sem v Split s tovariši, a ne da bi propagiral za volitve in vas pridobil, da bi glasovali za nova ljudske predstavnike ali za tiste, ki so že bili. V našem družbenem sistemu morajo priti predstavniki ljudstva pred ljudstvo samo zaradi tega, da počete računati o svojem delu in pokazate stvarnost tako, kakršna je. Mi ravnamo drugače, ko pridemo na zborovanja, kakor pa je to bilo nekada. Ne prihajamo, da bi obljubljali nekaj, o čemer nismo gotovi, da bomo izpolnili, prepričan pa sem, da ste nekako velikokrat poslušali različne objave, ki skoraj nikdar niso bile izpolnjene. Prihajamo sem, da bi vam v kratkih potezah podali bilanco in rezultate dosedanjih naporov, da bi povedali nekaj o tistem, kar ni dobro, da bi se to popravilo in da bi poudarili najpomembnejše naloge. Torej se naši govori na volivnih skupicah in zborovanjih ne razlikujejo prav nič od naših drugih velikih zborovanj, kajti vsa zborovanja, ki se prirejajo v današnji Jugoslaviji, imajo en smoter: čim bolj in čim širše razširiti ljudske množice v močno celoto za izpolnjevanje velikanskih nalog, ki so pred nami. (Ploskanje in dolgotrajno vzklikanje Partiji in Titu.)

Ko smo šli na prejšnje volitve, na prve volitve v novi Jugoslaviji, smo govorili o naših velikih uspehih v narodno-revolucionarni borbi, o revolucionarnem delu, ki so ga izvršili naši narodi. Govorili smo tudi o velikih nalogah, ki so pred nami in ki jih bomo izpolnili. Danes gremo na volitve v zavesti, da smo imeli velikanske uspehe v preteklosti, toda tudi zavedajoč se, da imamo še vedno in težke naloge v prihodnosti. Te volitve bodo v znamenju največjih naporov naših delovnih ljudi za vsakdanje izpolnjevanje nalog, postavljenih s petletnim planom, za izpolnjevanje vseh nalog, ki so v zvezi z graditvijo socializma v naši državi. Bilo bi zelo obširno, če bi moral danes tukaj govoriti, kaj vse smo izpolnili, in zato mislim, da o tem ni treba govoriti. Toda, na kratko rečeno, človek, ko potuje po naši državi, pogleda, kaj vse je bilo storjeno in kaj vse se gradi, tedaj ne more reči, čeprav bi bil še tako sovražno razpoložen proti novi Jugoslaviji, da naši delovni ljudje niso storili vsega, kar morejo. Zaradi tega jih upravičeno občuduje ves svet. Močno dolgotrajno odobravanje.)

Močno vse, kar smo mogli, in v znamenju nadelovskih naporov za ustvaritev boljše jutrišnjega dne stopamo v te, po prvi drugi volitve v novi Jugoslaviji.

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da danes vseeno vsaj deloma dotaknem nekaterih stvari, o katerih moramo govoriti, ker nam iz tujine, od zunaj prihajajo in nas obrekujejo, da nismo nikoli rekoč ničesar dali za zboljšanje življenja naših delovnih ljudi. To govore naši delovni ljudje, ki hočejo zavestno premisliti naše delovne ljudi in naše naloge — kajti ti čuti in vidijo, kaj so dobili — temveč delovno ljudstvo v svoji državi, v katerih jim ni uspelo, ali niso hoteli oziroma niso znali dati tolažila, kolikor bi delovni ljudje mogli dobiti in kolikor zaslužijo.

Če pogledamo zboljšanje življenjskega standarda naših ljudi, bomo videli, da v petih letih storili za naš delovni razred vse, kar smo mogli. Kot vam bom navedel nekaj števil. Če vzamemo za leto 1939. indeks 100, delovni zaslužek delavca, ki je tedaj znašal 26 din, leta 1947. leta 114,5, leta 1948. leta 120,55 in leta 140,88. Glejte še prihodek v kmetijstvu je bil dnevni zaslužek delavca leta 1939. povprečno 19,28 dinarjev, v rudarstvu 29,46 din in v industriji 32,16 din. Leta 1948. pa je bil povprečni dnevni zaslužek 109,88 dinarja, v rudarstvu 154,98 dinarja in v industriji 139,39 dinarja. — Leta 1949. je znašal povprečni dnevni zaslužek v kmetijstvu 149,53 din, v rudarstvu 191 din in v industriji 154,98 din. To pomeni, da povprečni dnevni zaslužek naših delovnih ljudi raste, da se postopno dvigajo plače naših delavcev in da je dana perspektiva, da bo to naš zaslužek dvigal še hitreje in še višje. Toda lahko rečem, da se porast plač ne bo toliko izražal v dnevni prejel, kolikor v zadovoljevanju življenjskih potreb naših delovnih ljudi.

Če pogledamo, tovariši in tovarišice, kakšno je bilo socialno zavarovanje pred vojno in kakšno je danes, bomo videli, da je prav tako velika razlika. Veliko nam vse, kar smo storili po vojni, in zato vam bom kot primer navedel samo eno stvar: podatek. Leta 1939. je znašala zavarovalna zavarovanja 136,13 din. Če vzamemo to kot indeks 100, tedaj vidimo, da se je leta 1945. in 1946. povečala zavarovalna na 619,90%, oziroma na 843,90% prvih letih po vojni. Leta 1947. pa je zavarovalna narasla na 928,70, t. j. za

82,25%. Leta 1948. je znašala 1160,78 din ali 853% v primeri z letom 1939., leta 1949. pa 1384,82 din, t. j. 1017,28% v primeri z letom 1939. Kaj to pomeni, tovariši? To pomeni velikanski porast življenjskega standarda naših delovnih ljudi v primeri z letom 1939., če vzamemo ta porast tudi po širini, ne pa samo po višini, t. j. le za majhno število ljudi — kajti danes moramo življenjski standard ocenjevati po tem, za kolikšno število ljudi se je zboljšalo življenje. (Dolgotrajno odobravanje.)

Če nadalje pogledamo splošni pregled zneskov, izplačanih na račun hrane, bomo videli, da je bilo leta 1939. izdanih 120,096.000 din, medtem ko je bilo leta 1945. izplačanih 649,806.000 din, leta 1947. leta 901,787.000 din, leta 1948. leta 1.390.616.000 in leta 1949. leta 1.938.746.880 din.

Nadalje, če vzamemo še druge skupne izdatke: za porode, pogrebe, zdravila, bolnišnice, različna zdraviljenja itd., tedaj vidimo, da je skupna vsota takaj: L. 1939. 394.952.000, 1945/46. leta 976.429.000, 1947. leta 1.966.048.000, 1948. leta tri milijarde 332.661.000 in 1949. leta štiri milijarde 349.667.548 din.

Kaj dokazuje to? To dokazuje, da je v novi Jugoslaviji socialno zavarovanje eno največjih pravnih naših ljudske oblasti. Zakaj? Zato, ker je tukaj oblast delovnega ljudstva. Naše delovno ljudstvo, naši delovni ljudje, ki so izvedli revolucionarno preobrazbo, po se ustvarili, četudi ne popolnoma, pa vsaj večinoma — boljše ter srečnejše življenje, kot pa je bilo nekada.

Mar smo dovolj storili za naše delovne ljudi v tem razdobju? Nismo še dovolj storili. In to ne zato, ker nismo hoteli in ker ne bi znali, temveč zato, ker nismo mogli. Kajti dvigniti življenjski standard in zboljšati življenjske razmere naših delovnih ljudi pomeni — storiti to za vse delovne ljudi v Jugoslaviji za delavce v tovarnah in različnih drugih podjetjih ter za uradnike in uslužbence, za našo ljudsko inteligenco in za naše ljudske kmete, za vse tiste, ki konstruktivno delajo za izpolnitev vsakdanjih nalog. Toda mi še nimamo dovolj sredstev, da bi to storili. Možnosti za to ustvarjamo šele sedaj z izpolnjevanjem petletnega plana, z graditvijo socializma.

Seveda bi bilo, tovariši in tovarišice, napačno zamožati tisto, kar pri nas ni pravilno. Rad bi vam povedal samo nekaj besed o nekaterih nepravilnih stvareh. Zelo dobro veste, da imam navado govoriti več o negativnih stvareh kakor o pozitivnih. Zakaj? Zaradi tega, ker pomenijo naši uspehi, rezultati naših naporov, z eno besedo vse tisto, kar smo dosegli uresničili, nekaj, kar vsakdo vidi v vsakdanji praksi. O tem zares ni treba veliko govoriti. Več moramo govoriti o tistem, kar bi nas morebiti oviralo pri doseganju še večjih uspehov, torej — o negativnih stvareh.

Rad bi nekaj povedal o nekaterih pojavih, ki se tičejo upravljanja podjetij. V podjetjih imamo še precej pomanjkljivosti, ki se izražajo — čeprav ni to splošen pojav — v nepravilnem tehnološkem organiziranju proizvodnega procesa na eni strani, na drugi strani pa v pomanjkanju skrbi za ljudi, t. j. za delavce in delavke, ki prihajajo v podjetja. Številna naša podjetja se še niso zadostno pobrigala, da bi ustvarila potrebne življenjske možnosti za delavce — stanovanja, otroška zavetišča, otroške vrtnice itd. To pa je tisto, čemur moramo posvetiti večjo pozornost. Pogostokrat se je mislilo samo na tovarne, na stroje, na to, da bi ti stroji čimprej dali nove proizvode, ni pa se dovolj

mislilo na ljudi, ki bodo pri teh strojih delali, ki imajo svoje življenje, svojo družino, ki morajo v podjetju občutiti, kaj pomeni socialistična ekonomika, kaj pomeni socialistična oblast in kakšno skrb ima zanje. To morajo naši voditelji v podjetjih mnogo bolj upoštevati, kot pa so upoštevali do danes. (Odobravanje.)

Nadalje se se številni voditelji naših podjetij in odgovorni ljudje do danes premalo brigali, da bi pritegnili žensko delovno silo v podjetja. To izvira še iz tistega tradicionalnega odpora proti pritegnitvi žena v industrijo. Seveda zahteva pritegnitev žena v industrijo tudi večjo skrb, kajti številne te žene imajo tudi otroke, ki jih je treba dati v otroške vrtnice ali zavetišča, katerih pa posamezni direktorji nočejo graditi. Taki ljudje, taki voditelji, taki direktorji morajo vedeti, da pri nas enakopravnost žena z moškimi ni samo na papirju, da ta enakopravnost ni le v pravicah žena, da sodeluje pri vsem državnem in gospodarskem delovanju, temveč da je treba to pravico tudi v praksi uresničevati in poskrbeti za tisto, kar žena potrebuje, da to pravico dobi. Kajti pri nas je pomanjkanje delovne sile, a naše žene lahko delajo v številnih podjetjih prav tako dobro kakor moški, nekatera dela pa morejo opravljati čisto tudi bolje kakor moški. (Odobravanje.) Torej je treba še več skrbi za ljudi, več skrbi za osebno življenje teh ljudi, za njihove potrebe. To je dolžnost naših voditeljev tako v podjetjih kakor tudi v organih ljudske oblasti. (Ploskanje.)

Rad bi se, tovariši in tovarišice, dotaknil z nekaj besedami tudi nekaterih negativnih pojavov pri majhnem delu naših delovnih ljudi. Predvsem bi rad opozoril na to, da je pri nas preveč izostankov v delu. Dovolite mi, da vam preberem nekoliko števil, iz katerih boste videli, da bi imeli, če tega ne bi bilo, če bi to odstranili, veliko več delovne sile v podjetjih, da bi naši delovni ljudje izpolnjevali svoje naloge znatno lažje, kot pa jih danes izpolnjujejo. Same leta 1949. je izostalo od dela, bodisi opravljeno bodisi neopravičeno, okrog 400.000 ljudi. Pri nad 2.200.000 naših delovnih ljudi je številka 400.000 zelo velika. To pomeni, da 18% vsega delavstva in uradništva ni redno delalo. Od tega je 4,5% izostalo z dela popolnoma neopravičeno, kar pomeni, da okrog 35.000 do 40.000 delavcev in uslužbencev tam ni bilo na delu. Seveda so deloma delali, toda če vzamemo na splošno, tedaj dobimo številko 35 do 40 tisoč ljudi, ki so neopravičeno izostali z dela. Kaj to pomeni, tovariši in tovarišice, za našo državo, v kateri je tako pomanjkanje delovne sile? To pomeni velike izgube in velik napor za tisto ogromno večino, ki vsak dan vestno izpolnjuje svoje obveznosti do države in ljudstva, pa tudi do sebe.

Poglejmo, zakaj prihaja do teh izostankov v podjetjih. Ta pojav je najpogostejši pri tistih ljudeh, ki niso pravi delavci, temveč hkrati tudi kmetje, napol kmetje, ki po nekaj mesecih delajo določeno število dni v teden, ki veliko prasnjujejo, ki odidejo v tovarno ali rudnik enostavno zato, da zaslužijo nekaj denarja, s katerim nato nekako preživijo celo leto. To pomeni, da pri takih ljudeh ni niti malo socialistične zavesti, da je pri njih socialistična zavest pomanjkljiva. Ti ne občutijo in se ne ravnajo svojih dolžnosti do družbene skupnosti in do drugih uslužbencev, ki odhajajo vsak dan in neprestano bodisi v rudnike, pod zemljo, bodisi v tovarne. Taki pojavi so negativni in take stvari morajo ti delavci pokmetje popraviti, morajo videti, da je to napačno

IZ DANASNJE STEVILKE:

Govor maršala Tita na velikem predvolivnem zborovanju v Splitu
Od sluge okupatorja do agenta čehoslovaške obveščevalne službe
V Vojniku in St. Juriju pri Celju je govoril tovariš Sergej Kraigher
Fizkultura — Dopisi — Objave

in nepošteno glede na njihove tovariše v podjetjih. Razumeti morajo, da bo, če se bodo popravili, to velikega pomena za še lažje izpolnjevanje težkih nalog, ki so pred nami (ploskanje in odobravanje).

Ko govorimo o različnih napakah, seveda ne smemo nikdar izgubiti izpred oči, da teh napak ne omenjamo zaradi tega, da koga grajamo, da koga žalimo, temveč zaradi tega, da bi jih videli in popravili. Opozorjanje na napake je vzgojno. S tem se opozarjajo tudi tisti, ki vestno izpolnjujejo svojo dolžnost, da izvajajo moralni pritisk na tiste, ki svoje dolžnosti ne izpolnjujejo pravilno. Na drugi strani se na ta način opozarjajo tisti, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti, naj jih dobro in vestno izpolnjujejo, ker je to njihova dolžnost, ker delajo za skupnost, ker so državljani socialistične države. V socializmu pa — kdor ne dela, tudi ne more jesti (soglasno odobravanje in vzklikanje Partiji in Titu).

Tovariši in tovarišice! Ko smo šli na to zborovanje, smo se zavedali, da ne moremo pričakovati nikake drugačne reakcije z vaše strani kot prav to, kar se tukaj kaže, ko je govora o naših slabostih. Toda v tujini so nekateri ljudje, ki govore, kadar se mi kritično dotaknem našega vsakdanjega dela, da moramo priznati, da so naši plani skrahirali. Ne, mi nismo skrahirali! In prav zato, da ne bi skrahirali moramo stalno opozarjati na naše pomanjkljivosti in slabosti.

Vsi ljudje niso enakih misli. Ljudje so različnih misli in zato jih je treba prevzganjati. Brez prevzganjanja ljudi ni socializma.

Ni dovolj, tovariši in tovarišice, da samo industrializiramo in elektrificiramo našo državo, nato pa rečemo, da je to socializem. Ne, to še ni socializem, to je samo ena izmed osnov za lažjo graditev socializma oziroma za zboljšanje življenjskega standarda, za boljše življenje in prevzganjanje ljudi. Tudi fašisti. Nemci, so imeli veliko industrijo, pa še kakšno industrijo. Vendar je bil to fašizem in veliko število ljudi je imelo fašistično zavest, ker so bili tako vzgojeni. Ni torej dovolj imeti samo tovarne. Poleg njih je potrebno še nekaj drugega, to je pravilna vzgoja ljudstva, pravilna smer pri vzgajanju ljudstva. Mi smo likvidirali kapitalistično družbo, ne le zato, da bi lažje sgradili industrijo, kajti kapitalizem je bil pri nas nesposoben, da bi se sgradil, temveč zato, da bi prevzganjili naše ljudi, da bi razumeli, kaj pomeni socializem, da bi razumeli, da pomeni socializem popolnoma drugačen pogled na vse, kar se dogaja v državi, da bi socialistično mislili, da bi se vsak državljan zavedal odgovornosti pred svojo skupnostjo, pred celoto. Ta zavest je potrebna.

In kako je mogoče to zavest ustvariti, kako je ljudstvo mogoče prevzganjati, dvigniti do socialistične zavesti? Razumljivo je, da tega ni mogoče doseči s kakimi prisilnimi ali administrativnimi ukrepi, birokratizmom, temveč vsakdanjim vztrajnim pojasnjevanjem tistega, kar hočemo, kar je ljudstvu potrebno in kar je njegova dolžnost. Ljudstvo je mogoče samo na ta način vzgajati. Motijo se torej vsi tisti ljudje, ki si prizadevajo v veliki vmezi izvesti nekatere ukrepe prisilno. To ni pravilno. To ni delo v smeri vzgajanja, temveč odvratanja ljudi.

Ne bom tukaj omenjal, kako se dela v nekaterih državah, ki grade socializem, temveč kako nam ni treba delati.

Kaj pomeni, recimo, birokratizem v neki državi? To je največja rak-rana za socialistično državo, če se v njej ustali. Birokratizem sploh ne upošteva razpoložljive ljudi, razpoložljiva ljudstva. Ljudstvo je zanj brezbarvna masa. Birokratizem rešuje vse z dekreti, ne pogleda v življenje in dušo ljudstva, temveč vsiljuje tisto, kar misli, da je pravilno. Birokratizem je nezdravljiv s socialistično zakonitostjo. Ne računaj na stvarnostjo. Tudi najnaprednejše zakone in uredbe spreminja v mrtve in neučinkovite akte ter si prizadeva obiti tudi zakone, kjer kolj more. Birokratizem se ne učil od ljudstva, temveč misli, da je zato tukaj, da ljudstvo samo ne. Tisti pa, tovariši, ki si domišlja, da je sposoben stalno učiti ljudstvo in da se mu ni treba učiti od ljudstva, ni nikak voditelj, najmanj pa socialistični voditelj.

Ko govorim o birokratizmu, ne mislite, da ni klice birokratizma tudi pri nas v Jugoslaviji. To je posledica in ostanek tistega stavega, kar je nekada bilo. Ta birokratizem pa pomeni, če ne bi bili budni proti njemu, velikansko nevarnost v vseh panogah dejavnosti v naši državi. Kaj pomeni birokratizem v pisarni, če si n. pr. v kakem uradu dopisujejo iz ene sobe v drugo, če ljudje nimajo neposrednega stika, temveč si drug drugemu pošiljajo akte? Ljudje se tedaj spreminjajo v akte, zanje je akt svetinja in nič drugega. To je birokratizem. Ta pa povzroči — tam, kjer se vgnezdijo — da se oblast vedno bolj oddaljuje od ljudstva, da postaja neljudska, da se postavlja nad ljudstvo, zgublja z njim stik. Nato pa povzroči tisto, česar ne sme povzročiti

in kar nima ničesar skupnega s socializmom. Tako pri nas ne more biti in tudi ne bo. Preganjali bomo birokratizem, pa naj nas velja kar-koli. Ne bomo dovolili, da bi se v našem zdravem državnem organizmu vgnezdil birokratizem. (Močno ploskanje in odobravanje).

Se neka stvar je, ki bi jo rad vam povedal. So ljudje — ni jih veliko število — ki si jemljejo za zgled recimo Sovjetsko zvezo in govore, da je sedaj diktatura proletariata ter si domišljajo, da ni treba kmetu pojasnjevati, da ta hočeš nočeš mora izpolniti, kar se mu odredi, ali pa bo šel v zapor. Ne, tovariši, diktatura proletariata ima svoje zgodovinsko mesto, ima svoje zgodovinsko vlogo v odnosu do uničenja razredov in razrednega sovražnika. Toda, diktatura proletariata ne more biti sama sebi smeter, ne more biti uporabljena proti ljudstvu, proti samim delavcem, ne more iti proti prevzgoji ljudstva. Nujna je samo do tistega časa, dokler je potrebno, ko je razredni sovražnik močan, da temu onemogoči zavirati revolucionarni razvoj, da razvije intenzivno delo pri prevzgoji ljudi. Prevzganjanje v odnosu do ljudstva, do množice — toda ne diktatura!

Tisti, ki drugače govore, se hočejo igrati diktature proletariata in čestokrat delajo to iz neke vmeze, da jih ne bi obrekovali ali kritizirali informbirojevci itd. Ne, mi ne hodimo po tej poti. Točno je, da je pri nas diktatura proletariata, toda do izraza mora prihajati samo toliko, kolikor gre za izkoreninjenje razrednega sovražnika. Kolikor gre za tiste, ki so sovražniki socialistične graditve, ki so sovražniki socializma, kajti to tudi je zgodovinska vloga diktature proletariata. Kolikor pa gre za ljudstvo, za tiste, ki ljubijo našo državo, ki žele graditi socializem, ki delajo in greše, toda hočejo to popraviti, pa proti njim ni diktature proletariata. Do njih mora biti tovariški, vzgojni odnos vseh tistih, ki so na različnih položajih in so za to odgovorni. Tako in prav nič drugače postavljamo to stvar. (Soglasno odobravanje).

Nadalje, so tudi tendence tako imenovane budnosti, naravnost — pretirane budnosti. Različni vam bom, kaj pomeni ta budnost. So ljudje, ki z izgovorom budnosti sumničijo vse in vsakogar in si prizadevajo ustvariti nezaupanje vseh proti vsem. Tega pri nas ne bomo dovolili. To naj dovoljujejo tisti, ki tako delajo izven naše države, mi pa ne bomo dovolili sejanja nezaupanja proti vsakomur.

Kaj pomeni budnost? Ta nima ničesar skupnega z nezaupanjem in sumničanjem. Budnost je ena stvar, sumničanje pa druga. Budnost ima vzgojni pomen v socialistični družbi. Budnost pomeni — gledati okoli sebe, motriti vse, videti vse in tam, kjer se vidi napaka, pomagati ljudem, da jo popravijo. Budnost pomeni — biti buden proti razpisništvu v državi, razpisanju z ljudsko imovino. Biti buden pomeni — videti nepravilni odnos do delavca v podjetju in si prizadevati, da se to popravi. Budnost pomeni — biti buden proti tistemu v ljudski oblasti, ki nepravilno ravna z ljudstvom, in si prizadevati, da se to nepravilno ravnanje popravi. Budnost pomeni tudi — paziti, da se sovražnik ne vgnezdi v naši ustanovi ali podjetju in da tam sabotira. To je smisel budnosti. Kaj pa sumničanje? Za sumničanje pri nas ni mesta. Če si buden, če je budnost razširjena dalje v množice, če bo vsak državljan, vsak delavec, vsak državni uslužbenec, vsak naš delovni človek sploh buden, tedaj bodo videli stvarnost, tedaj bo tisti, ki je kriv, poklican na odgovornost pred oblastjo — ne bo pa primerov, da bi drug drugega sumničali, ne vedoč, če je ta kaj storil ali ne. S sumničanjem se človek moralno ubija, na ta način se uničuje na tisoče ljudi, ljudje izgubljajo voljo do življenja in kaj še do dela. S takim načinom dela nimamo ničesar skupnega, ni lasten značaj naših ljudi in zato ga naj uporabljajo tam, kjer je tudi danes v uporabi in kjer je že leta v uporabi, tam, kjer je rodil nezaupanje vsakega proti vsakomur. Tega se moramo varovati. Moramo paziti naše tovarne, naša podjetja in vse ljudsko imetje, toda ne smemo upropasti nedolžnih ljudi, ker so ljudje za našo državo, za našo socialistično državo, največji kapital, ki ga imamo. Če bomo imeli dobre in zavedne ljudi, tedaj ne bo moglo biti ničesar, česar ne bi mogli izpolniti in uresničiti. To je glavno v zvezi z budnostjo, kajti ljudje so temelj za uspešen razvoj in graditev socializma (močno vzklikanje Partiji in tovarišju Titu).

Tovariši in tovarišice! Govoril sem o teh stvareh, o birokratizmu, o budnosti in njenem značaju zato, ker so pri nas že taki negativni pojavi, zato ker se je začelo pri nas tu in tam kazati zgedovanje posameznikov, recimo, na Sovjetsko zvezo. Ne bomo se v vsem zgedovali na Sovjetsko zvezo. Zgedujemo se nanjo v tistem, kar je bilo pozitivno, tistega pa, kar je negativno, ne bomo pri nas prakticirali. To naj prakticirajo še nadalje sami. Tudi v tem je bistvo našega napredka, našega razvoja (ploskanje in odobravanje).

(Nadaljevanje na 2. strani)

PONOS NAŠE LADJEDELNIŠKE INDUSTRIJE

VLACILEC »PROLETER« IN MOTORNA LADJA »TITOGRAĐ« PRED SVOJO PRVO VOZNOJO

Govor maršala Tita v Splitu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tovariši in tovarišice! Bilo bi prav, da povem danes tukaj, ker sem v Dalmaciji in govornim v Splitu, pred kmeti, delavci in meščani, nekaj tudi o naši graditvi.

Ko danes prirejamo predvolivna zborovanja, ne morejo iti naši poslanski kandidati kot nekakaj demagoško v svoj volilni okraj in objubljati to in ono — tudi tisto, česar ne morejo izpolniti, kajti pri nas nima noben poslanec pravice, da bi v svojem okraju objubil več, kot država more dati, več kot je mogoče ustvariti. Mi se ne tukaj demagojijo. Toda, če danes tukaj rečem, da naša oblast skrbi za vse naše kraje, zlasti za ostale, ni to nikakaj demagojija, temveč resnica, kajti naša tendenca je, da ne dvignemo samo zaostalih republik v celoti in jih približamo tistim, ki so razvitejši, temveč, da tudi posamezne kraje v republikah dvignemo, da postajajo razvitejši in naprednejši, da jim ustvarimo možnosti za boljše in srečnejše življenje. Ko je govora o tem, vam hočem reči, da bomo, ne oziraje se na to, da smo v materialnem pogledu — v toku teh načelovskih naporov za izpolnitev petletnega plana — v težavah, izpolnjevali in izpolnili svoj namen, da ustvarimo dalmatinskemu prebivalstvu življenje, ki bo vredno takih ljudi, kakršni so naši Dalmatinci. (Ploskanje.)

Tu imamo prekrasno obalo, morje bogato rib. Toda nimamo še sredstev, da bi izkoristili ta bogastva našega morja. Nimamo še dovolj ladij. Toda zgradili bomo ladje, zgradili jih bomo v bližnji bodočnosti. Začeli bomo s tem, ker je to koristno ne le za Dalmacijo, temveč za prehrano našega prebivalstva v vsej Jugoslaviji. Ne morem vam reči, da bomo zgradili dovolj ladij v tem letu ali prihodnjem. Toda v dveh, treh letih bomo ustvarili dovolj sredstev, da se bo lahko naše ljudstvo v Dalmaciji, ki je v glavnem usmerjeno na morje, v gospodarskem pogledu dvignilo ter doseglo druge kraje naše države.

Razen tega je Dalmacija zelo primeren teren za razvoj našega vinogradništva. Moram reči, da smo v Dalmaciji precej zanemarili in zapustili gojitve vinske trte, tega bogatega vira za povečanje narodnega dohodka. Na tem krasnem soncu uspeva dobro vino, toda niti Dalmatinci za sedaj nimajo dovolj. V tem pogledu je kritika tako upravičena kakor tudi neupravičena. In zakaj doslej nismo dovolj storili v tem pogledu? Zelo dobro veste, da smo morali v prvih letih vreči težišče na graditev podjetij težke industrije. Težišče je tudi še sedaj na tem. Naša sredstva so seveda zelo pomankljiva in nismo jih mogli razdeliti na vse kraje, da bi povsod storili vse, kar je potrebno. Toda niti hip nismo pozabili, kaj vse moramo storiti tukaj. Mislim, da bo velike koristi za vsa naša država, če se bo dalmatinsko ljudstvo žimbolj posvetilo gojitvi vinske trte. Naloga države pa je, da ustvari za to možnosti in sredstva. Tovariši in tovarišice, objubljam vam, ne iz političnih ali volilno-demagoških razlogov, da bomo to storili. Lahko bi vam to povedal tudi v Beogradu ali na drugem kraju, toda to vam povem tukaj zato, da boste vedeli, da na to mislimo in da bomo postopoma ustvarili možnosti, da se bodo naši dalmatinski kmetje posvetili v večjem obsegu gojitvi vinogradov, kajti ti kmetje imajo izkušnje v tem, pednebnih okoliščinah pa so dobre. To je gospodarska naloga, ki mora biti v Dalmaciji zelo dobro razvita.

Nadalje, videli ste, da smo zgradili železniško linijo, unsko prago, za katero je dobilo v stari Jugoslaviji ne vem koliko poslancev poslaniška mesta, ki pa ni bila nikoli zgrajena. Mi smo jo zgradili tudi brez obljube. To je druga linija, ki veže Dalmacijo z notranjostjo naše države. Prav tako veste, da trasiramo železniško linijo od Livna do Sinja, na kateri bodo letos opravljena dela v manjšem obsegu, prihodnje leto pa bodo dela intenzivnejša, tako da bo Split še z eno prago povezan s krajem, v katerih je dovolj premoaga in drugih virov surovin, potrebnih prebivalstvu, brodarstvu in gospodarstvu.

Poleg tega imamo namen zgraditi v Dalmaciji številna podjetja lokalne industrije. Zgradili smo »Jugovinil«, toda to ni vse. Gradimo ladjedelnice in še jih bomo gradili. Zgraditi moramo tudi našo trgovsko mornarico, pa tudi vojno — če hočete vedeti tisti, ki jih to zanima (dolgotrajno vzklikanje Partiji in Titu). Zato pa moramo ustvariti možnosti. Najprej moramo zgraditi ladjedelnice, jih modernizirati, opremiti z najmodernejšo tehnologijo, nato pa se bomo lotili graditve ladij. Z eno besedo, Dalmacija ne bo zastavljena glede industrializacije, z ozirom na druge naše pokrajine. Ljudstvo naše Dalmacije, ki ima najkrajše obalo, kar sem jih videl, ljudstvo, ki tu živi stoletja, ne sme biti nič manj zadovoljno kot ljudstvo v notranosti naše države, njegov življenjski standard pa ne sme biti manjši kot pri vseh drugih. Gre samo za to, da ustvarimo potrebna sredstva. Kje bomo dobili ta sredstva? Od nas samih, od delovne storilnosti naših delavcev. Kdo je ustvaril naše nove tovarne? Stroje in velikansko tehniko, ki so prišli v našo državo, so ustvarile kuljave roke naših delavcev in naših kmetov. Prav tako bo tudi prihodnje.

Če dobimo v tujini kak kredit ali majhno posojilo, je to samo pomožno sredstvo, ki povzroča, da ne natezamo in gonimo preveč naših ljudi. To nam samo olajšuje delo. To nam lahko samo malo skrajša razdobje graditve nekaterih tovarn in — nič več. Ta sredstva torej izvirajo iz naših rudnikov, naših tovarn, naših polj. To je tisto, s čimer danes plačujemo to, kar kupujemo, kar je potrebno za industrializacijo in elektrifikacijo naše države. Ko sem danes tukaj govoril o nekaterih pomankljivostih, ki jih je treba popraviti, sem to storil prav zaradi tega, da bi lažje prišli do teh sredstev. Kajti danes gre presežek, ki ga

ustvarjamo, in ta presežek je velik, v akumulacijo, ki pomeni ustvarjanje sredstev za graditev naših tovarn, za graditev podjetij, ladij, novih cest, novih železniških linij itd. Danes je vse naše delovno ljudstvo delničar te velike socialistične graditve. Vsakdo, ki dela, je delničar te graditve, vanjo vlaga in vse, kaj vlaga, kajti on in njegovi otroci, njegovi vnuki in pravniki bodo izkoriščali blagodati, ki jih bo dal socializem našim bodočim rodovom. (Dolgotrajno odobravanje.)

Hotel bi se z nekoliko besedami dotakniti tudi nekaterih naših o nas. Po pravici vam povem, ko sem šel sem, nisem imel namena o tem govoriti, ker o tem ne govorim rad. Toda vem, da številni žele slišati nekaj o tem, pa vam bom povedal besedo — dve. Govore in lažejo stalno, neprestano. Iskreno vam moram priznati, da ne berem tistega, kar pišejo, ker me ne zanima. Toda vem, da pišejo, ker mi o tem drugi pripovedujejo. Zakaj ne berem teh stvari? Zato, ker varujem živce za pametnejše stvari. (Smeh in odobravanje.) Vem, da je treba, da delam, vem, da moram delati in zato moram paziti, da si ne kvarim živcev s kakršnimi koli budalostmi in lažmi. (Odobravanje in vzklikanje Partiji in Titu.)

In vendar, da vam povem nekaj konkretnih stvari. To traja že dve leti. In če kdo laže dve leti, in to vedno v neki novi obliki, tedaj so to samo stare laži v novi obliki. Te laži so obrabljene in v njih ni nobene vsebine. Tisto, kar so si izmislili v prvem, drugem in tretjem pismu ter v nekaterih člankih o tem — je vse. To sedaj prežvekujejo in najfodje nove ljudi, ki o tem govorijo. Poglejmo na primer, kdo je po tistih pismih prvi začel lagati. To je bil Rakoski. Za njim se je javila Ana Pauker, nato pa so se javili Bierut, Cervenkov, Dej, Duclos itd. Pred kratkim so posikali še nekateri avtoritete, do katerih ima delavski razred na svetu spoštovanje, da bi še ti nekaj povedali o Jugoslaviji, ker bi se sicer mislilo, da so tako pošteni, da nočejo govoriti. Glejte, pred kratkim je tudi Gottwald najrazličneje kvasal, kar je še slišal od svojih prednikov. Javila pa se je tudi Dolores Ibaruri. Kdo je — veste. To je španska revolucionarka, ki so jo naše žene in naši ljudje cenili kot revolucionarko. To je žena, ki se je menila osebno zahvalila za junaštvo naših borcev v Španiji po porazu španske republike, po zmagi Franca. V Španiji je padlo nad 600 najboljših sinov naše države. Tedaj mi je rekla: »O mrtvih ni treba govoriti. Sami veste, da so to heroji, ti živeči pa so krasni ljudje in špansko ljudstvo ne bo nikdar pozabilo njihove pomoči.« Sedaj je napisala članek, v katerem pravi, da šele sedaj vidi, da so bili tedaj v Španiji samo vojni in gestapovci. Ta žena je opljuvala svoj lastni obraz. Hotela je opljuvati nas, toda nas ne more. (Soglasno in močno odobravanje.) Čistosti naših narodov, čistosti naših borcev ni mogoče opljuvati. Tega ne more nihče in tudi ne Dolores Ibaruri. (Dolgotrajno vzklikanje Partiji in Titu.) O tem nisem mislil govoriti, toda sedaj vam moram reči, da sem prejel ne le po porazu v Španiji, temveč tudi nedavno, pred dvema letoma in pol, pred pismi CK VKP(b), od Dolores Ibaruri pismo, v katerem se najpričneje zahvaljuje za prisrčno in velikodušno gostoljubnost, ki sta jo izkazala naša oblast in naša Partija španskim borcem, ki so šli iz Sovjetske zveze v Francijo. Z najlepšimi besedami je izrazila svojo hvaležnost in poudarila velikodušnost jugoslovanskih narodov, jugoslovanskih borcev in našega vodstva ter naše Partije v prvi vrsti. Do pred kratkim smo dajali španski Partiji tudi materialno pomoč. Toda vse to ni nič vredno. Pridružila se je tistemu splošnemu informbirojevskemu orkestru in začela je na dupe o izdajstvu, vohunstvu in gestapovčih. Morda se bo našel še kdo. Naj se, vsi naj se uvrste v isto vrsto. Vsem bomo rekli, da so podležji, da so brglezi, da nimajo komunističnega poguma povedati, kaj je resnica in kaj ni. Mi ga imamo. (Tako je, tako je.) Navdušeno odobravanje Partiji in Titu.)

Tovariši in tovarišice! Mi imamo komunistični pogum reči vsem njim skupaj s tistimi iz VKP(b), da nimajo prav. Imamo pogum reči, da lažejo in da lažejo tako, da je to nedostojno komunisti. Toda ne bodo nas omajali, pa tudi nas ne bodo pristili, da bi pred njimi pokleknil. Krepko bomo držali neomadeževano zastavo socializma, zastavo Marxa-Engelsa-Lenina in nobena sila nam ne bo tega prepovedala. (Soglasno odobravanje ter vzklikanje Partiji in Titu.)

Glejte, tovariši, na splošno sem vam omenil ta informbirojevski orkester. Želim apelirati na vse vas, da nikoli ne izgubljate zaupanja vase, pa čeprav bi bilo še tako težko. Pred nami so še težke naloge. Toda vi veste, da se lotevamo vseh težav z veseljem, z vztrajnostjo. Nikoli, tudi tedaj, kadar je bilo najtežje, ali če bo najtežje, ne bomo izgubili prisotnosti duha in zaupanja v uresničitev tistega, kar smo si postavili za cilj, t. j. — da zgradimo socializem, da se bo naša država lahko imenovala socialistično, da bodo naši državljani živel človeka dostojno življenje, življenje državljana socialistične države. To naj bo stalno pred nami in nobene težave, na katere bi našel na svoji poti, vas ne bodo ovirale. Glejte samo naprej, na tisti čas, ko bo v naši državi dihala lepše, socialistično življenje.

Verjetno slišite z vseh strani različna pripovedovanja po radiu o tem, kako se gibljemo sem in tja. Sedaj že pripovedujejo nekateri na zapadu, da se nekaj dogovarjamo z Moskvo, vsekakor zaradi tega, ker sem v UŽICU malo udaril po vseh, ki nas obrekujejo. Prav tako je razumljivo, da je to maneuver. Kdo je razmišljal to geslo, ne vem. Toda, če se želi kdo razgovarjati, potem mora biti prvi tisti, ki je prvi tudi začel preprič. Mi nismo z nikomer izvaljali preprič. Z vsakomer hočemo živeti v miru. Če ima

Pozdrav AFŽ Slovenije ženam Slov. Koroške

O priliki mednarodnega praznika žena je glavni odbor AFŽ Slovenije poslal Antifašistični fronti žena za Slovensko Koroško naslednjo pozdravno brzojavko:

»Glavni odbor AFŽ Slovenije Vam o priliki 8. marca pošilja prisrčne pozdrave in Vam želi obilo uspeha pri delu.

Zene Slovenije v svobodni domovini spremljamo Vašo borbo in nas nobena pogodba, sklenjena za zeleno mizo, ne bo odtujila od Vas.

Srčno rade bi se bile udeležile proslave Mednarodnega dneva žena, ki ste jo imele dne 5. marca v Celovcu, toda na žalost nam to ni bilo mogoče, ker avstrijsko poslaništvo zavlačuje z izdajo potnih dovolilnic.

Delegacija AFŽ ni mogla obiskati slovenskih žena v Gorici

Pozdravno brzojavko o priliki mednarodnega praznika žena pa je glavni odbor AFŽ Slovenije poslal tudi slovenskim ženam v Gorici ter jih prav tako obvestil, da se delegacija žena Slovenije ni mogla udeležiti njihove proslave, ker ji italijansko poslaništvo ni izdalo potrebnih potnih dovoljenj. V brzojavki je med drugim rečeno:

»Zelo nam je žal, da se naša delegacija ni mogla udeležiti proslave Mednarodnega dneva žena, ki ste jo imele dne 5. marca v Gorici. Kljub pravočasno vloženi prošnji nam italijansko poslaništvo ni izdalo potnih dovoljenj.

Nobena meja in noben ukrep nas ne bo ločil od Vas, drage tovarišice. Zene Slovenije bomo vedno z ljubeznijo spremljale Vašo borbo za pravice slovenske manjšine v Italiji.

Obsodba vohunske skupine v češkoslovaški

Praga, 6. marca (Tanjug). Pred praskim državnim sodiščem se je končala sodna razprava proti skupini vohunov in sabotejev, med katerimi je bil tudi nizozemski državljani Louers. Kakor poroča AFP, je bil obsojen Louers na 15-letno ječo a prisilnim delom, dva češkoslovaška državljana pa, ki so ju sodili v odsotnosti, sta bila obsojena na dosmrtno ječo. Druge kazni se gibljejo med 3 in 25 leti ječe.

NA VELIKEM PREDVOLIVNEM ZBOROVANJU V VALJEVU JE GOVORIL MOŠA PIJADE

Valjevo, 6. marca. — Včeraj je bilo v Valjevu veliko predvolivno zborovanje, na katerem je govoril član Politbiroja CK KPJ tovariš Moša Pijade. Mesto je bilo okrašeno s številnimi zastavami, transparenti ter slikami državnih in partijskih voditeljev. Že od ranega jutra so prihajali v mesto sprevidi kmetov in delavcev.

Točno ob 12. uri je prišel na okrašeno tribuno tovariš Moša Pijade v spremstvu sekretarja oblastnega komiteja KP beogradske oblasti Draga Stamenkovića, generalmajorja Zora Dudića in drugih funkcionarjev. Miting je začel predsednik Mestnega odbora LF Vasa Nožica, nato pa je navdušeno pozdravljen od 15.000 glave množice spregovoril tovariš Moša Pijade.

kdo zahtevati razgovore — na to ne apeliraj, temveč tako mislim — če more kdo začeti razgovore o tem, to prav gotovo nisimo mi. Mi smo že tako oblateni, toliko obrekovani, da se mora tisti, ki je to storil, najprej opravičiti, nakar se šele lahko z nami razgovarja. Tako je s stvarjo. (Dolgotrajno ploskanje in odobravanje.)

Tovariši in tovarišice, to je tisto, kar sem hotel povedati glede na različne glasove. Seveda ni odločilno tisto, kar pišejo različni časopisi, kajti tudi časopis čestokrat tako lažejo, da je to nedojemljivo. V tem je treba vedno gledati nek maneuver, nek smoter, ki ga hočejo s tem doseči. Nas ne zanima to, kar oni hočejo, temveč tisto, kar hočemo mi storiti.

Mi pa vemo, kaj hočemo. Hočemo zgraditi socializem, ne glede na vse, kar pripovedujejo na zapadu in na vzhodu. Hočemo izpolniti naše naloge in zgraditi socializem v naši državi. Zaupajte v svoje sile, tovariši, zaupajte predvsem v svoje lastne sile. (Ploskanje in odobravanje.)

Tovariši in tovarišice! Če pravim — zaupajte v svoje lastne sile, pravim zaradi tega, ker zares ni časa, da bi se uspavali in mislili, da nam bo kdo od zunaj kaj z lahkoto dal. Samo tisto, kar sami storimo, samo to je zanesljivo in — nič drugega. S tem geslom, z vero v lastne sile se lotite vsi kot eden dela za graditev socializma, za izpolnitev petletnega plana. Naj bo to geslo, ko bomo šli na volitve, naj si naši ljudje izvolijo predstavnike, o katerih bodo prepričani, da bodo vredni in da bodo vzdržali tam, kjer je težko, da bodo zavestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

Naj živi naša nova socialistična Jugoslavija, ki pogumno koraka k boljši bodočnosti naših narodov! (Dolgotrajno vzklikanje novi Jugoslaviji, Partiji in Titu.)

Po govoru maršala Tita je tov. Marin Četinić končal veliko predvolivno manifestacijo delovnega ljudstva vse Dalmacije.

Po končanem zborovanju je prebivalstvo nadaljevalo manifestacije, pelo in plesalo narodna kola.

Od sluge okupatorja do agenta češkoslovaške obveščevalne službe

Beogradska »Borba« objavlja v nedeljski številki zanimive podatke o nekaterih jugoslovanskih političnih emigrantih na Češkoslovaškem. Iz tega članka posnemamo glavne misli:

Med političnimi emigranti, ki so našli zatočišče v češkoslovaški informbirojevski centrali, so Slobodan Ivanović-Lale, Milutin Rajković-Miča, Milorad Popović in Slobodan Tumara. Ti špijoni in dezertjerji, izdajalci naše države, ki jih tretirajo v Pragi kot jugoslovanske »revolucionarje«, so podpisali izjavo, v kateri objubljajo, da bodo prostovoljno sodelovali s češkoslovaško obveščevalno službo. V tej izjavi je med drugim rečeno:

»Obvezujem se prostovoljno in iz patriotičnih motivov, da bom sodeloval s češkoslovaško obveščevalno službo. Kot sodelavec te službe se obvezujem, da bom skrbno in zavestno izvrševal vse postavljene naloge. Zavedam se, da pomeni kršitev tajne molčanja kršitev državne tajnosti, ki se kaznuje po zakonu.»

Tako je izdajalec Ivanović postal agent češkoslovaške obveščevalne službe pod psevdonimom »Janda«, Mića Rajković kot »Vlaov«, Milorad Popović kot »Neuman«, a Slobodan Tumara kot »Alojz«.

To ni niti malo slučajno. Ni prvič, da delajo izdajalci tipa Ivanovića in Rajkovića ter drugih ljubljencev Informbiroja za neko drugo obveščevalno službo.

Lale Ivanović se je že med vojno kompromitiral in razkrinkal kot agent Milana Nedića, ki mu je tudi omogočil osvoboditev iz nemškega taborišča. Ob tej priliki se je obvezal, da bo delal za nedeljski režim. Leta 1943. pa se je instaliral na Kosovem, kjer je postal namestnik okrajnega načelnika v Vučitrnu. V Vučitrnu se je kmalu demaskiral kot agent provokator. Ker so mu pa postala leta prevročna, je pobegnil, da bi na ta način zakril vsako sled za seboj. Ob priliki resolucije Informbiroja je ta obveščevalno-špekulant čisto govoril: Ne bodite neumni, CK KPJ ne bo izdržal niti dva tedna izjasnitve se za resolucijo. Računal pa je tako: Rusov je 200 milijonov, Poljakov toliko, Čehov toliko, Jugoslovancev pa 15 milijonov. Pojdimo v Informbiro! To pot so naredili tudi ostali izdajalci, ki sedaj vedrijo v Pragi. V raznih deložah so organizirali špijonske obveščevalne centre. Ti špijonski centri so seveda podrejeni moskovski centrali.

Prvo, kar v teh pismih in poročilih, ki jih pošiljajo politemigranti na moskov-

ski naslov, pada v oči, je podrejen odnos »revolucionarjev« — češkoslovaških obveščevalcev, do tistih, ki so v Moskvi, bliže glavni centrali in ki predstavljajo nekake naredbodavce in voditelje ostale špijonske bratovščine.

Interesanten je tudi pasus iz pisma Lale Ivanovića Peru Popivodi, v katerem on apelira: Prinesi vodke! Potem pa piše: Kaj praviš za našega Branka in »Boogir-woogir«? Branko ni nihče drugi, kot glavni obtoženec, odnosno »tožilec« na burdimpeštanskem procesu, Lazar Brankov. Boogir-woogir pa je psevdonim njegovega kolege sofijske sodne komedije Hadži Panzova, ki je zaradi svoje »noblese« rad plesal ta ples. Navdušenje, s katerim Lale Ivanović sprašuje drugega špijona, kaj misli o Branku in Hadži Panzovu, je brez dvoma simptomatično. V njihovo območje spada namreč tudi priprava novih komediantov za sodne procese, ki jih informbirojevski štab pripravlja.

Evo, to so »zdrave sile«, ki jih pagira moskovski radio in iz katerih želi sovjetsko vodstvo organizirati jedro »nove KPJ«.

Protestne brzojavke koroških Slovencev

Celovec, 6. marca. Dopsnik Tanjuga poroča:

V zvezi z anketo o dvojezičnih šolah in vedno močnejšim napadom avstrijskih oblasti na pravice koroških Slovencev do pouka v materinščini, je poslalo več prosevnih društev iz Slovenske Koroške protestne brzojavke ministertvu za znanje zadeve. Brzojavke so poslala med drugim prosvetna društva iz Pilberka, St. Janža, Rinkola itd. V brzojavki prosvetnega društva iz Pilberka je rečeno med drugim: »Protestiramo proti napadom koroških neofašistov in vladnih strank na slovenske šole ter zahtevamo popolno enakopravnost slovenskega jezika.«

Uspeh naših filmov na Slovenskem Koroškem

Celovec, 6. marca (Tanjug). V prenapolnjenih kinematografskih dvoranah v Pilberku, Zelezni Kapli, St. Jakobu in Verbi na Koroškem so predvajali te dni z velikim uspehom tri jugoslovanske dokumentarne filme: »V borbi za petletni plan«, »Partizanske bolnišnice« in fizikalni film »Planica«.

Kongres Slovansko-Italijanske antifašistične fronte žena je zaključen

Trst, 6. marca (Tanjug). Danes je bil v Trstu zaključen kongres Slovansko-italijanske antifašistične zveze žena. Na kongresu so sprejeli resolucijo, ki podurja, da se lahko tržaško vprašanje reši samo na temelju sporazuma med narodi Jugoslavije in Italije, upoštevajoč pri tem tudi voljo tržaških demokratičnih množic. Resolucija opozarja na velikansko škodo, ki so jo prizadejale mednarodne demokratičnemu gibanju resolucije Informbiroja ter poudarja nepravilno stališče Mednarodne federacije demokratičnih žena, ki je, kot predstavnica antifašistične gibanja na STO, priznala predstavnicu Vidalijeve frakcije. Le-te pa nimajo nobene pravice govoriti v imenu Slovansko-italijanske antifašistične zveze žena, saj so bile iz nje izključene zaradi svoje rušilne delavnosti. Pred zaključkom kongresa je bil izvoljen nov glavni odbor, v katerega je prišlo 125 antifašistk iz obeh con.

Na današnjem sestanku je organizacijska tajnica glavnega odbora Slovansko-italijanske antifašistične zveze žena Marica Škarab poročala med drugim o naporih tržaških antifašistk za obnovo zveze po resoluciji Informbiroja. Govorec o bodočih nalogah je poudarila, da je ena izmed poglavitnih nalog Slovansko-italijanske antifašistične zveze žena borba proti imperializmu in informbirojevskemu obrekovalcem.

V poročilu Zive Beltram o delavnosti in nalogah Slovansko-italijanske antifašistične zveze žena je zlasti poudarjeno, da se razvija delo v jugoslovanski coni v drugačnih okoliščinah kot v angloameriški coni. Kot dočela enakopravne članice društva so žene jugoslovanske cone STO prispevale svoj delež h gospodarski in kulturni izgraditvi cone. Pomemben uspeh je bil dosežen pri vključevanju žena v gospodarstvo in prostovoljna dela. Samo v tekmovalstvu za II. kongres KP STO so prispevale žene istrskega okrožja 62.000 prostovoljnih delovnih ur. V gospodarstvu je stalno zaposlenih okrog 3000 žena, v coni pa je danes 226 žena udarnic. Organizacija Slovansko-italijanske antifašistične fronte žena v jugoslovanski coni STO je organizirala številne tečaje za nepismene, ki sta jih obiskovali dve tretjini nepismenih žena. Ziva Beltram je nato naglasila, da je dolžnost vseh članic, da čim bolj krepke organizacije Zveze in da se bore za čim bolj živahno vključevanje žena v gospodarstvo. Na koncu je izjavila, da bodo žene koprakega okraja, glasujoč 16. aprila za listo Slovansko-italijanske antifašistične fronte žena.

Praga, 6. marca (Tanjug). Odbor s pomočjo industrijskim delavcem, ki so vtekli mesec stavkali v Trstu, je izdal poročilo, ki navaja, da so med stavkajočimi delavci razdelili 6211 vred živil. Poročilo dalje poudarja, da je odbor zbral v angloameriški coni STO 1.162.400 lir, v jugoslovanski coni STO pa 2 milijona dinarov in 1350 etotov živil. Denar, ki so ga pri tem zbrali, so porabili za nakup živil.

PRAGA. — Češkoslovaška novinarska organizacija je izključila Viljema Novoga glavnega urednika Rude Prava iz svojega članstva. Viljem Novy je bil izključen tudi iz češkoslovaškega parlamenta.

WASHINGTON. — Ameriški senat razpravlja o spremembah zakona o vpletanju razseljenih oseb in begunccev. Cilj sprejem tega zakona je, da bi se moglo v USA vseliti čim večje število teh oseb.

LONDON. — Angleški kralj je danes uradno otvoril s prestolnim govorom parlament. V svojem govoru je poudaril, da bo vlada v celoti podpirala prizadevanja Združenih narodov za mir.

LONDON. — Predsednik francoske republike Auriol je v spremstvu zunanega ministra Roberta Schumanna prišel v London. Jutri se bosta oba sestala z britanskim kraljem in zunanjim ministrom Bevinom.

ATENE. — Po dosedaj znanih rezultatih je na včerajšnjih volitvah dobila večino glasov populistična stranka z bivšim zunanjim ministrom in bivšim predsednikom vlade Calderisom na čelu, in stečaj več glasov kakor katearški druga stranka. Na drugem mestu je Venezelosaova liberalna stranka, na tretjem mestu pa socialistična stranka V Atenah je liberalna stranka dosegla večino.

janjske ljudske fronte, najbolje odgovorila na obrekovanje in laži, ki se širijo proti jugoslovanski coni STO.

Nato so predstavnice Glavnega odbora AFŽ Jugoslavije in Glavnega odbora AFŽ Slovenije izročile darila Slovansko-italijanski antifašistični zvezi žena.

Britanski strojni delavci podpirajo pravično borbo jugoslovanskih narodov

London, 6. marca (Tanjug). Pokrajinski komite združenega sindikata škotskih strojnih delavcev je sprejel resolucijo strojnih delavcev Glasgowa, v kateri se obsoja izključitev Jugoslavije iz svetovnega kongresa prietašev miru.

V resoluciji, ki jo je sprejel združen sindikat strojnih delavcev za oblast Glasgowa na seji 1. februarja, se predlaga, naj pošlje sindikat iz solidarnosti z borbo jugoslovanskih delavcev proti svetovnemu imperializmu in grožnji svetovetekega militarizma v Jugoslavijo delegacijo britanskih strojnih delavcev.

Zadnje vesti

Sporočilo odbora za pomoč tržaškim stavkajočim delavcem

Trst, 6. marca (Tanjug). Odbor s pomočjo industrijskim delavcem, ki so vtekli mesec stavkali v Trstu, je izdal poročilo, ki navaja, da so med stavkajočimi delavci razdelili 6211 vred živil. Poročilo dalje poudarja, da je odbor zbral v angloameriški coni STO 1.162.400 lir, v jugoslovanski coni STO pa 2 milijona dinarov in 1350 etotov živil. Denar, ki so ga pri tem zbrali, so porabili za nakup živil.

PRAGA. — Češkoslovaška novinarska organizacija je izključila Viljema Novoga glavnega urednika Rude Prava iz svojega članstva. Viljem Novy je bil izključen tudi iz češkoslovaškega parlamenta.

WASHINGTON. — Ameriški senat razpravlja o spremembah zakona o vpletanju razseljenih oseb in begunccev. Cilj sprejem tega zakona je, da bi se moglo v USA vseliti čim večje število teh oseb.

LONDON. — Angleški kralj je danes uradno otvoril s prestolnim govorom parlament. V svojem govoru je poudaril, da bo vlada v celoti podpirala prizadevanja Združenih narodov za mir.

LONDON. — Predsednik francoske republike Auriol je v spremstvu zunanega ministra Roberta Schumanna prišel v London. Jutri se bosta oba sestala z britanskim kraljem in zunanjim ministrom Bevinom.

ATENE. — Po dosedaj znanih rezultatih je na včerajšnjih volitvah dobila večino glasov populistična stranka z bivšim zunanjim ministrom in bivšim predsednikom vlade Calderisom na čelu, in stečaj več glasov kakor katearški druga stranka. Na drugem mestu je Venezelosaova liberalna stranka, na tretjem mestu pa socialistična stranka V Atenah je liberalna stranka dosegla večino.

Janez Poldo je bil najboljši Jugoslovan v Holmenkolnu

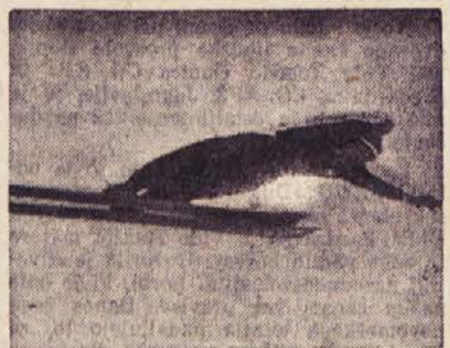
V ostri konkurenci se je plasiral na 29. mesto

Kakor smo že poročali, je bilo v nedeljo alpska v soboto in nedeljo na tekmovalni v skokih, katerega so se udeležili tudi naši tekmovalci Janez Poldo, Karel Klančnik, Zoran Zalokar, Albin Rogelj in Jože Langus. Od naših zaradi poškodbe na treningu v soboto in nedeljo na tekmovalni ni nastopil. Zaključni prireditvi je prisostvovalo okrog 90.000 gledalcev. V elitnem razredu je nastopilo 140 skakalcev.

Med Jugoslovani je prvi skokil Zoran Zalokar, za njim pa Poldo, Klančnik, Langus in Rogelj. V prvi seriji je dosegel najdaljši skok Poldo, s skokom 63,5 m, najboljšo oceno pa je bil Klančnik s 15,5, 16 in 16 točk. V drugi seriji skokov pa je bil izmed Jugoslovani najbolj ocenjen Rogelj s 16, 16 in 16,5. Dobro oceno — 3 krat po 16 točk — je dobil tudi Zalokar za svoj skok 58,5 m. Tekmovalci v klasični kombinaciji Norvežan Hagen je s skokom 85 metrov dosegel najdaljši skok dneva. Najboljšo oceno od vseh tekmovalcev pa je dobil zmagovalec tekmovalca Falkanger in sicer 18, 18,5 in 19 točk.

Rezultati tekmovalca so bili naslednji: 1. Falkanger 217,5 točke (66 m in 65,6), 2. Björnstad 215,5 točk (64, 66,5 m), 3. Hugelsted (vsi Norveška) 212,5 točk (64, 66,5), 4. E. Karlsson (Svedska) 211,5 (63,5, 67,5), 5.

Reldar Andersen 209,5 točk (62,5, 63 m), 6. do 7. mesto pa sta zasedla Nielsen in Thrane (vsi Norveška) 208 točk. Naši tekmovalci pa so zasedli naslednja mesta: 29. Poldo 199 točk (63, 5 in 64 m), 31. Klančnik 193 točk (62, 62,5 m), 31. Langus, 34. Zalokar in 99. Rogelj.

Falkangerjev skok

Nogometaši Rudarja so se vrnili iz Lovrane

Nogometno moštvo Rudarja, ki se pripravljala na kvalifikacijsko tekmovalstvo za vstop v III. državno ligo, se je pred nekaj dnevi vrnilo s treninga v Lovranu. Treninga se je udeležilo 23 nogometašev prvega in juniorskega moštva. Na sestanku, ki so ga imeli na Reki, so sklenili, da se bodo prvi udeležili volitev. Na treningu v Lovranu so odigrali več tekem od katerih so eno izgubili, dve pa dobili.

RUDAR (mladinci) : GRAFIČAR (LJ.) 6:1 (5:1)

Mladinsko moštvo Rudarja je odigralo v Opatiji prijateljsko tekmo s prvim moštvom Grafičarja iz Ljubljane. Mladinci Rudarja so zaigrali prav dobro in zmagali z rezultatom 6:1.

ŠAHISTI NOVEGA SADA SO PREMAGALI REPRIZANTO JA NOVOSADSKJE OBLASTI

Novi Sad, 6. marca. Včeraj je bil v Novem Sadu močilen šahovski dvoboj med šahisti Novega Sada in reprezentanco vojne oblasti na 1050 deskah. V tej po številu igralcev dosegli največji šahovski prireditvi na svetu, so zmagali šahisti Novega Sada z rezultatom 554 in pol : 495 in pol.

Kratke vesti

Izvršni odbor šahovske zveze Jugoslavije je določil termin za letošnje zvezne turnirje igralcev I. kategorije. Turnirji se začnejo 5. aprila. Prijave se sprejemajo do 15. marca, raspored igralcev po grupah pa bo objavljen najkasneje do 25. marca. Igralci, ki bodo na tej turnirjih osvojili 75% možnih točk, dobe naslov mojstrskega kandidata in pravico udeležbe na turnirjih mojstrskih kandidatur.

Popravek v ponedeljski številki »Ljudske pravice« sta se v šahovski rubriki vrnila dve napaki. Kratka vest o rednem bratrstu šahovskega društva v Kranju se mora glasniti pravilno na rednem bratrstu šahovskega društva v Kopru. Kratka vest o mojstrski kandidatu Sliokan Vlado je odigral simultanko z 2 članoma, da se je odigral simultanko z 20 člani...

Na železniški postaji v Ljubljani je 111 udarnikov

Naši železniški kolektivi se dobro zavajajo obljube, ki so jo dali maršalu Titu, da bodo plan prevoza in ostalih del prve petletke izpolnili v štirih letih. Tekmovanja med posameznimi edinicami, direktijami in posameznimi panogami službe zavzemajo vse večji obseg. Pri tem tekmovalstvu pa neprestano slišimo o novih imenovanjih racionalizatorjev, novatorjev, odlikovancev in udarnikov.

Da bi postaja Ljubljana, ki je največje prometno vozlišče v Sloveniji, čimprej dosegla postavljene naloge, so si posamezniki in tudi ekipe med vlakopremnimi, premikalnimi in ostalimi oseb-

Rajon Moste ima zopet gledališče

V okviru SKUD-a Ivan Cankar je zopet pričel z rednim delom rajonskega gledališča v Mostah. Uvedbo rednih nedeljskih predstav so Moščani navdušeno pozdravili. Vsakokrat razprodana dvorana je dokaz, da je gledališče v tem delu Ljubljane nepogrešljiva ustanova. — Te dni je bila formirana uprava gledališča z umetniškimi in tehničnimi odbori. Za upravnika in umetniškega vodjo je bil soglasno izvoljen tov. Zvan Jaša. — Razen Zvanove komedije »Kurentova neve-

Velik uspeh Prešernovega gledališča

Kranj, 6. marca. Prešernovo gledališče v Kranju, ki je pred mesecem dni postalo poklicno, je imelo za premiero dramatisacijo romana Ilike Vaštetove o Prešernu »Visoka pe-

Novi odlikovanci in udarniki

Hrastnik, 6. marca. V steklarni Hrastnik so imeli pretekli teden svečano zborovanje, na katerem je bilo 17 najboljših brigadirjev odlikovanih. Z redom dela III. stopnje so bili odlikovani 12 kratni udarnik Ferdinand Vidmajer, 11 kratni udarnik Avgust Sketako, 9 kratni udarnik Anton Oprešnik in 8 kratni udarnik Julij Smodič. Medaljo dela je prejelo 13 udarnikov. Poleg odlikovancev je bilo proglašeno 190 udarnikov, med katerimi sta dva že dvajsetičletna mlada, eden desetletni, trije devetletni, osem osmletni, šestdesetletni, 33 petletni, 29 četrtilletni itd. — S. S.

Požrtvovalnost cestarjev

Kamnik, 6. marca. Delovni kolektiv sindikalne podružnice okrajnih cestnih delavcev je imel pri upravi za ceste OJ Kamnik delovni sestanek. Tu so cestarji svetovali o izvedbi tih in ima uprava pri popraviljanju nekaterih zelo slabih cest, ker nima dovolj sredstev in delovne sile. Cestarji so se zato sklenili, da bodo v poštastih volitev poleg rednega dela poslali najlažjše ceste Menges—Prelog v dolžini 3 km. V soboto so napravili 168 ur, v nedeljo pa 378 in nasuli 310 kub. metrov gramoza. — S. J.

TURNIR V ČAST VOLITEV V LJUDSKO SKUPŠČINO

V čast volitev v ljudsko skupščino je mestni odbor PISAHA na Reki organiziral nogometni turnir, na katerem je sodelovala novosadska Sloga, trbovelski Rudar, sindikalna reprezentanca Reke in garnizon JA. V prvi tekmi je Rudar premagal garnizon JA s rezultatom 4:0. V drugi tekmi je novosadska Sloga z veliko težavo premagala sindikalno reprezentanco Reke s rezultatom 1:0.

Drugi dan sta garnizon JA in sindikalna reprezentanca igrala neodločeno 1:1 (1:0).

SLOGA : RUDAR 6:2 (1:1)

V finalu, ki je odločil zmagovalca turnirja, je Sloga zmagala z rezultatom 6:2. Moštvo Rudarja je bilo skoraj ves čas igre enakovredno nasprotnik ter je bil rezultat prvga polčasa 1:1. V drugem delu igre Rudar ni pustil, vendar je obramba zakrivila tri gole. Tudi napad ni izkoristil več povoljnih situacij. Rudar je po igri zaslužil boljši rezultat.

Partizan II : Rudar 5:1

Za nogometno tekmo med beogradskim Partizanom in Rudarjem iz Trbovelj, ki so jo odigrali v soboto dne 4. t. m. na stadionu Rudarja v Trboveljah je vladalo v revirjih veliko zanimanje. Tekmi je prisostvovalo preko 8000 gledalcev, ki so prišli tudi iz drugih krajev, kot na primer iz Celja in celo iz Velenja.

Partizan: Popović, Rašić, Benić, Marjanović, Požega, Ivanović, Krstić, Vojnić, Kolaković, Nevenić in Kantarčić. Rudar: Tavš, Butkovec (Ornel), Dolinšek, Sorl, Kos, Vodšek (Princ), Hudaric, Florjanc, Končič, Klančnik in Oprešnik.

Po pozdravih in potem, ko je izročil moštvo Partizana ing. Petrič rudarsko svetilko, se je pričela zanimiva tekma.

Kratek potek igre. Prvih deset minut je prevladoval na igrišču moštvo Rudarja. Gostje so kmalu uredili svoje vrate ter po krivični obrambi Rudarja dosegli v 15. minuti prvi gol. Šest minut kasneje so povzeli rezultat na 2:0. Pred koncem igre prvga polčasa so gostje dosegli 3. gol.

V drugem polčasu je Rudar pričel igrati z velikim poletom, toda s kazenskim strelom iz daljave 17 metrov so gostje dosegli četrti gol.

V 31. minuti je bil prisojen proti Partizanu prost strel iz 16 m, katerega je vratar obranil v 33. minuti je po kolu Rudarja, Partizan dosegel peti gol. Oprešnik je kmalu nato prejel vratarja in postavil končni rezultat 5:1, ki je previsoko izražen. Gostje so zmagali zaslužno. Moštvo Rudarja je igralo požrtvovalno. Napad je prevedel okleval pri streljanju. S. S.

Smučarske tekme za Vojkov memorial

Zmagali so jeseniški rudarji

V soboto in nedeljo je bilo v Vojkovi nad Idrijo amatersko tekmovalstvo za Vojkov memorial. Sodelovali so smučarji Gregorčič, Enotnost, Partizan, Rudarja, Izdrija in Trbovelj, Milnikina ter Ljubljana. Prvo mesto je osvojil Gregorčič, ki je v tretjo zaporedno zmago priboril Vojkov memorial v trajno last. Rezultati so bili naslednji:

4x19 km (13 štafeti): 1. Gregorčič 2:47:15,0 ure, 2. Enotnost 1. 2:50:20, 3. Partizan 2:52:45 ure. — Tekmovalci štafet je veljalo hkrati tudi kot tekmovalce posameznikov na 19 km. Prvo in drugo mesto sta si delila Franc Enotnost (Gregorčič) in Lado Starman (Enotnost) 40:30 min., 3. Keršič 41:37.

Veleslalom moški (47 tekmovalcev): 1. Hutar (Gregorčič) 1:23:32 min., 2. Ciril Praček (Gr.) 1:23:33, 3. Kunčič (Gr.) 1:23:30, 4. Bertonec (Partizan) 1:25:00, 5. Talor (Gr.) 1:27:00; — ženske: 1. Pohar Silva 2:15:2, 2. Torkar Marija (Gregorčič) 3:18:1. — Proga za moške in ženske je bila dolga 1200 m z višinsko razliko 400 m.

Slalom, moški (47 tekmovalcev): 1. Stare 1:18:03 min., 2. Kobler 1:19:02, 3. Vovk 1:21:03, 4. Kunčič 1:22:03, 5. Talor (vsi Gregorčič) 1:22:04; ženske: (4 tekmovalke) — 1. Praček (Gregorčič) 1:39:12, 2. Magušar (Enotnost) 1:40, 3. Pohar 1:50, 4. Torkar (obe Gregorčič) 2:18:4. — Tekmovalna proga je bila dolga 850 m z 100 m višinske razlike.

Na 90 m skakalnice je bil najboljši Ljubo Razinger (Gregorčič) ki je osvojil 138,1 točke (22, 22,5 m), 2. Urbano 134,6 točke (22, 22,5), 3. Jačovec (oba Enotnost) 137,7 (21,5, 22), 4. Sodja (Gregorčič) 133,3 točke (22, 22,5), 5. Avsenik (Partizan) 128,8 točke (21, 22,5).

V končni oceni je prvo mesto osvojil Gregorčič s 242 točkami pred Enotnostjo s 122,5, Partizanom 79,5, Milnikinom 24, Rudarjem (Idrija) 23 in Trličem 12 točkami.

Mladinsko prvenstvo v skokih

V Kranjski gori je bilo na 35 m skakalnici v nedeljo dopolnje državno prvenstvo mladincev v skokih, katerega se je udeležilo 23 skakalcev. Z izjemo novega mladinskega državnega prvaka Gorjaka (St. Vid), ki je bil za razred boljši od ostalih, je naša mlada skakalca garda je povprečne kvalitete. Zmagal je Janez Gorjsek (St. Vid) s skoki 33, 34,5 in 33 m. Drugi je Jozil Uličar (Prešeren), Bled) 33, 32 in 33,5 m, tretji je bil Jaka Repovš (Zeleznikar, Ljubljana) s skoki 29, 29,5 in 30 m itd.

VRNITVE NASE SMUČARSKE REPRIZANTENCE IZ ZDA

Naša smučarska reprezentanta Lukanc in Mulec, ki sta sodelovala na smučarskih tekmovalnih za svetovno prvenstvo ZDA, sta včeraj odpotovala s letalom v Jur slavico.

Montreal — AFP poroča, da so končana tekmovalna v smučanju za Hartmanov pokal v Kanadi. Zmagal je Hans Noggler (Avstrija) s 177 točkami. Drugi je bil Italijan Zeno Colo s 80 točkami. V konkurenci žen je zasedla prvo mesto Američanka Andrea Mard, ki je v smuku in slalomu prispela prva na cilj.

OBJAVA

Množični sestanek vseh članov atletskega kluba »Enotnost« v torek 7. marca ob 19 na Taboru. Obvezno.

LJUDSKA TEHNIKA

Ustanovni občni zbor Aerokluba v Ptuj

V petek 3. marca je okrajni odbor ljudske tehnike v Ptuj ustanovil samostojni aeroklub v Ptuj. Občnega zbora se je udeležilo 43 ljubiteljev padalstva in letalstva. O delu kluba je govoril tov. Bizar, nakar so zbravovali v počastitev volitev v Ljudsko skupščino, kateri se bodo udeležili do 15. marca uredili klubsko prostoro, do dneva volitev pa bodo pričeli z modelarskim in padalskim tečajem. Klub bo do dneva volitev dvignil število članstva na 100.

GLEDALIŠČE

DRAMA LJUBLJANA
Torek 7. ob 20: Kret: »Kranjski komedijanti«. Zaključena predstava za sindikato.
Četrtek 9. ob 20: Miller: »Vsi moji sinovi«. Zaključena za LMS.
Sobota 11. ob 20: Calderon: »Dama škrata«. Zaključena za sindikato.
Nedelja 12. ob 14:30: Calderon: »Dama škrata«. Izven. — Ob 20: Ostrovski: »Goroča sroč«. Premiera. Izven.

Naslednja premiera v Drami bo komedija »Goroča sroč«, ki jo je napisal Aleksander Nikolajevič Ostrovski. Delo se študira v režiji Frana Žilka, inscenator je arh. Ernest Franz. Premiera bo v nedeljo 12. t. m. svečer.

OPERA

Torek 7. ob 20: Čajkovski: »Evgenij Onegin«. Gostovanje Anite Mešičeve. Zaključena predstava za LMS.
Sreda 8. ob 20: Donizetti: »Don Pasquale«. Zaključena predstava za sindikato.
Četrtek 9. ob 20: Hristić: »Ohridska legenda«. Zaključena predstava za sindikato.
Petek 10. ob 20: Janaček: »Jenufa«. Zaključena predstava za LMS.
Sobota 11. ob 20: Verdi: »Traviata«. Zaključena predstava za Litostroj.
Za sindikalno predstavo Donizetti: »Don Pasquale«, ki bo v sredo 8. marca ob 20 v opernem gledališču, pridajo na vrsto naslednje sindikalne podružnice:
Trgovci: številka 8, 9, 10, 16, 20, 21, 25, 28, 29, 30, 31, 34, 33, 35, 38, 45, 46, 51, 54; 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69 in 70.
Prosvetni: številka 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72 in 73.
Bone za nakup gledaliških vstopnic dvignite v torek med 10 in 12. uro na KSS-u, soba št. 6.
Vstopnice na izdane bone dvignite naslednjega dne 8. marca med 8. in 10. uro v operi.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Mestni dom
Sreda 8. marca ob 20: O. Zupančič: »Veronika Deseniška«.
Predprodaja vstopnic v Drž. založbi oddelka za muzikalije od 10-12 in 15-17 ter eno uro pred začetkom predstave v Mestnem domu.

VREMENSKO POROČILO

Stanje dne 6. marca ob 7. uri: Vse zapadno in srednje Evropo zavema področje visokega zračnega pritiska, ki ustvarja v teh predelih jasno vreme. Le v severnem delu Evrope je opaziti aktivnost potujočih depresij. Katerih fronte pa s svojim vplivom ne segajo preko glavne osi anticyklonalnega področja, potekajoče od Južne Irsko do Balkana.

V Sloveniji je danes spremenljiva oblačnost v stadiju razblijanja. Najnižja temperatura je bila v Planici — 6 stopinj C.

Snežne razmere v Sloveniji

dne 6. marca ob 7. uri:
Krivavec: —4 stopinje C. 40 cm prišča na 30 cm podlage.
PLANICA: —1 stopinja C. 52 cm snega, sren.
Jezerško: plus 3 stopinje C. 8 cm snega. Dom pod Prisojnikom: 40 cm manega, sren.

Vremenska napoved za torek 7. marca: Pretežno sončno vreme s slabimi krajevnimi pooblaščitvami. Temperatura ponoči do —stopinje C, podnevi plus 14 stopinj C.

OBVESTILA

NAJDENO ZENSKO TRUPLO

PRIJAVA IN REGISTRACIJA MOTORNIH VOZIL, VOZNIŠKIH KNJIZIC DVO- IN TRIKOLEK

Poverjenost za notranje zadeve pri MLO Uprava Narodne milice v Ljubljani, bo vršila prijavo in registracijo motornih vozil voznikiških knjizic in dvo in trikoles v času od 6. marca do 15. aprila t. l. Zlasti opozarjamo, da se mora prijaviti in registrirati vsako vozilo pri onem poverjenstvu, na območju, kjer se stalno nahaja.

Imetniki prijavljeno vozilo samo s prometno knjizico, v kateri se bo vpisalo prijavo, letobno se bo določil datum tehničnega pregleda.

Tehnični pregledi se bodo vršili na Vihharjevih cestih, kjer bosta poslovali dve komisiji: I. komisija bo vršila pregled tovornih in specialnih vozil, II. komisija bo pregledovala osebna avtomobila in motorna kolesa. Dovoz h komisijam bo s Tyrseve ceste in izvoz na Šmartinsko cesto.

Opozarjamo imetnike, da pred tehnično komisijo prinesejo čista, podmazana in ispravna vozila.

Voznja za tekoče leto se bo odobrla za vsako vozilo, katerega bo komisija spoznala tehnično uporabnega za javni promet.

Istočasno s prijavo motornega vozila se morajo prijaviti vozniki, kateri dotična vozila vozijo in registrirani svojo voznikiško knjizico.

Obrazci za registracijo voznikiške knjizice so dvignjeni na Upravi NM za glavno mesto Ljubljana v sobi št. 26-11.

Vsak voznik mora predložiti zdravniško spričevalo, poklicni voznik pa še potrdilo o zaposlitvi, na katerem mora biti točno navedena S— št. vozila, katerega vodi.

Takša za registracijo voznikiške knjizice znaša 10 in 30 din v kolkih (tar. št. 1 in 7 TZ).

Opozarjamo vse voznike, da registracijo voznikiške knjizice v določenem roku, ki bodo vozili v letu 1950.

Za dvo in trikoles:

Prijava in registracija dvo in trikoles se bo vršila od 7. marca do 15. aprila t. l. Imetniki prijavljeno svoja kolesa samo s prometno knjizico, v katero se bo vpisalo registracijo. S seboj naj pripeljejo kolesa in primarno listino za prijavo in registracijo (kolesa za 10 in 30 din) ter v gotovini 10 din.

Ako v roku leta ni bilo spremembe, se bo vršilo prijavo kolesa na določenih krajih po tekočih številkah (S— št.).

Prijava koles, katere imajo S— številke od 12.122 do 12.233 se bo vršila na Celovški cesti št. 94 — postaja NM št. 8.

Za kolesa, katere imajo S— št. od 2033 do 4064, od 7.112 do 9.144, od 21.264 do 22.251, od 27.961 do 29.991 se bo vršila prijava in registracija na Vodnikovem trgu št. 5.

Za kolesa, katere imajo S— št. od 4064 do 7.112, od 19.233 do 21.264, od 26.845 do 27.950, od 29.392 do 31.426 se bo vršila prijava v v Krekovi ulici št. 2. — Moste.

Za kolesa, katere imajo S— št. od 1 do 2032, od 8.145 do 12.121, od 24.313 do 26.845 se bo vršila prijava na Tržaški cesti št. 89.

Ako so takom leta nastale kakšne spremembe, prodaja kolesa, namravljala ali pa bila vozila odnosa kolo drugje prijavljeno ali novo nabavljeno se prijavijo na Upravi NM za glavno mesto Ljubljana, Prešernova cesta 22.

Opozarjamo vse imetnike, da prijavijo svoja kolesa, ki so v prometu v tem letu v zgoraj določenem roku in da se pridržavajo vrstnega zaporedja na določenih krajih po S— št. (evdružnih tablicah).

Is pisarne poverjenstva za notranje zadeve pri MLO — Uprava NM za glavno mesto Ljubljana.

DNEVNE VESTI

Potrdila o dojenju otrok v svrhu nakazne za dodatna živila prejmejo matere za RLO I. v Mestnem domu, vboj desno, v prostorih otroške posvetovalnice. Prinesiti morajo otroke s seboj in to vsak četrtek od 15—18.30.

Dekanat tehnične fakultete sporoča, da bo jutri, t. j. 7. t. m. ob 10. uri na dekanatu teh. fakultete univ. prof. inž. Zoran Rant branil disertacijo »Energetična ocenitev postopka fabrikacije sode (Na 2 CO 3)«.

Internistična sekcija Slovenskega zdravniškega društva obvešča svoje člane, da je sestanek napovedan za sredo 8. t. m. predloženo na sredo 15. t. m. ob pol. 20. uri v predavalnici interne klinike — Taznik.

Sindikalna podružnica prosvetnih delavcev Maribor-okolica je nameste vrnica na grob umlega pastelista Prežihovega Voranca darovala znesek 2000 dinarjev Dijakovemu domu v Rušah. Za to plemeniti način odložitve umrlemu pastelistu se uprava Dijskega doma iskreno zahvaljuje imenovani podružnici.

Važno za gospodinske pomočnice: Živilske karte se bodo delile do četrtka, t. j. do 9. t. m. v Delavskem domu, soba št. 22. I. nadstropje, levo, le na podlagi delovnih pogodb. — Odbor.

KINO

LJUBLJANA MOSKVA; Amer. film »Njen obraz«. Filmske novosti 904. Predstava ob 15. 17, 19 in 21. Predprodaja za sindikato od 9-11. — SLOGA; Francoski film »Domovina«. Plemir 7. Predstava ob 16, 18, 20 in 22. Predprodaja za sindikato od 9-11. — TRIGLAV; Francoski film »Matična luka«. Film. nov. 206. Predstavi ob 17, 19 in 20. — SLSKA; Sovjetski film »Kamlet, Rudnik Breza. Predstava ob 20. LITOSTROJ; Zaprt.

MARIBOR PARTIZAN; Jugoslov. umetniški film »Povrat o tovarnik, Obzornik 40. UDAJNIKI; Ameriški film »Tarzan zmagovalci. Pozdrav z meja.

CELJE METROPOL; Ameriški barvni risani film »Gulliverjevo potovanje«. Obzornik 39. — DOM; Angleški film »Brata«, fizik. in šport 18.

JESENICE MESTNI; Ameriški film »Zimska zgodba, Vode nam bodo pokorne.

KRANJ STORIC; Nemški film »Ni prostora za ljubezen«, bos. mesečnik 23.

PTUJ; Ameriški barvni film »Ali-Baba in 40 razbojnikov, Dr. France Prešeren.

BLEJ; Sovj film »Za srečo tistih, ki so na morju, Obzornik 37.

RADIO

Dnevni spored za torek 7. marca

Dne 17. februarja t. l. je bilo najdeno pri jama električne centrale na Fušinih v Ljubljani neznan žensko truplo. Znanje je stara približno 25 let, srednje močne postave, ima lepe, zdrave zobe, kostanjevo lasje. Je brez vsakega posebnega znaka ali lase. Je brez vsakega posebnega znaka ali lase. Je brez vsakega posebnega znaka ali lase. Je brez vsakega posebnega znaka ali lase.

Ker so vsa dosedanja poizvedovanja za ugotovitev identitete ostala brezuspešna, upoštevamo vsakogar, ki bi mu bilo o splošni ženski kar koli znano, najde poverjenost za notranje zadeve glavnega mesta Ljubljane, soba št. 38. Tam lahko dobi na vpogled tudi fotografijo in oblike pokojnice.

POJASNILO

V zvezi našega poziva za vlaganje prijav v smislu Navodil za obračunavanje in vpla